

ÅRSPLAN 2020-2022

VELKOMMEN TIL GROTTERØDLØKKA BARNEHAGE

BARNEHAGEÅRET 2021-2022

Vi ønsker alle nåværende og nye barn og foresatte velkomne til et nytt og spennende barnehageår!

Denne årsplanen er et arbeidsdokument for barnehagens personale og den brukes til å planlegge, dokumentere og vurdere det pedagogiske arbeidet i barnehagen. Den skal også gi deg som foresatt opplysninger om ulike aktiviteter, hvordan vi arbeider og hvilket fokus barnehagen har.

Årsplanen bygger på Rammeplan for barnehager 2017 og Virksomhetsplan 2018-2022 for Grotterødløkka AS.

Grotterødløkka er en del av MIGRAS miljøbarnehager og samarbeider med Missingmyr barnehage AS og Askeladden Barnehage Borg AS.

Gjennom barnehageåret har vi et samarbeid basert på felles aktiviteter, besøk og plandager.

Barnehagen har egne ponnier som står på Sandtangen gård i nærheten av Kalnes videregående skole. Her er vi på besøk minst 1 gang i måneden med barn i alderen 2-6 år. På disse turene og andre turer bruker vi MIGRAS sine biler. Disse er utstyrt med bilseter som er tilpasset barnets alder og etter anbefalinger fra Trygg Trafikk. Vi er sertifisert Trafikksikker barnehage gjennom Trygg Trafikk og setter trafikksikkerhet høyt.

Vi serverer frokost, lunsj og frukt/lettmåltid hver dag i barnehagen.

2-3 ganger i uka serverer vi varm lunsj. Vi har fokus på sunne måltider laget fra bunnen av med gode råvarer. Barna deltar i matlagingen og blir kjent med ulike smaker og konsistenser.

Grotterødløkka har et samarbeid med et lokalt bakeri – Motz bakeri – der de baker et eget brød til MIGRAS barnehagene med mel fra Holli Mølle. Melet er laget av urkorn som dyrkes på gårder i Østfold.

Vi ser fram til å dele hverdagen med barna deres.

Vi gjør det ytterste for at ditt barn skal bli trygg hos oss og få oppleve glade dager fylt med samspill mellom barn-barn og barn-voksen. Vi skal veilede dem gjennom utfordring og utforskning og vi skal sammen skape minner og uforglemmelige magiske øyeblikk.

Planleggingsdager

§10 i barnehagens vedtekter sier:

«Hvert barn med barnehageplass skal ha minst 4 hele ferieuker i løpet av barnehageåret + 5 dager fri p.g.a. planleggingsdager».

Barnehagens planleggingsdager er essensielle arenaer der hele personalgruppen er samlet. Planleggingsdagene i MIGRAS brukes til faglig utvikling. Med faglig utvikling mener vi blant annet kompetanseheving i form av kurs, IGP arbeid- individuell, gruppe og plenum, praktisk arbeid, plan og vurderingsarbeid.

VI BOBLER AV LIV OG HVERDAGSMAGI!

Plandager 2021/2022:

16. august 2021
17. november 2021
03. januar 2022
14. mars 2022
27. mai 2022

*Denne årsplanen vil gjelde for barnehageåret 2020-2021 og 2021-2022. Kalender, aktiviteter, planleggingsdager og vurdering vil bli endret i årsplanen for barnehageåret 2021-2022.

KONTAKTINFORMASJON

FIRKLØVER: 69 11 31 83

På avdeling Firkløver jobber det en pedagogisk leder, en førskolelærer og en assistent

firklover.grotterodlokka@migras.no

BLÅKLOKKE: 69 11 31 84

På avdeling Blåklokke jobber det to pedagogiske ledere og en assistent

blaklokke.grotterodlokka@migras.no

ADMINISTRASJON: 69 16 10 55

Styrer: Caroline Berg fb1@migras.no

Daglig leder: Margaret Hestø migras@migras.no

Besøksadresse:
Storgata 29, 1723 Sarpsborg

Åpningstid: 06.45-17.00

LØVETANN: 69 11 31 83

På avdeling Løvetann jobber det en pedagogisk leder, en førskolelærer og tre assistenter

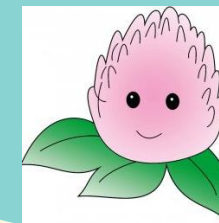
lovetann.grotterodlokka@migras.no

SUKKERTOPP: 69 11 31 84

På avdeling Sukkertopp jobber det en pedagogisk leder, en førskolelærer og to assistenter

sukkertopp.grotterodlokka@migras.no

VURDERING AV FJORÅRETS ARBEID

Grotterødløkka barnehage har vurdert barnehagens språkarbeid for barnehageåret 2020-2021.

Vi kommer ikke utenom at dette barnehageåret har vært annerledes for både store og små. Covid-19 har gjort at vi har måttet endre planer og innhold i hverdagen. Det har ofte handlet om å gjøre det beste ut av situasjonen, blant annet de gangene det har endret seg fra rødt til gult nivå i trafikklysmodellen, og andre veien. Det er allikevel slik at vi i løpet av en barnehagehverdag har vært innom alle fagområder og barna har opplevd mestring og utvikling. Dette har kommet til syne gjennom mangfoldet vi har i barnehagen, de ulike morsmålene vi får lære mer om og at barna styrker hverandres språk gjennom å bruke ulike dialekter og språk i sosial samhandling med hverandre.

Rammeplan side 23 og side 24: «Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk. Personalet skal bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norsk-/samiskspråklige kompetanse».

I løpet av barnehageåret 2020 – 2021 har barnehagens arbeid med språk vært variert og innholdsrikt. Vi har hatt fokus på språkutvikling blant annet gjennom arbeid med Begrepsmodellen. Våre fire avdelinger har benyttet seg av språklige verktøy som bilder, konkrete, tegn til tale (Norsk med tegnstøtte), sang, musikk, rim, regler, tankekart og bildebøker eller bøker med tekst. Eksempler på hvordan vi har brukt disse i hverdagen er i frilek og regellek både ute og inne, vi bruker de i samlingsstund, under måltider og i garderobesituasjoner. Vi bruker også disse verktøyene i gruppeaktiviteter, både mindre og større grupper. Å dele inn i grupper er en positiv faktor for språkutvikling, da barna snakker mer og bruker begreper i aktivitetene. Språk er en del av hele hverdagen i barnehagen, ikke nødvendigvis bare ved organisert aktivitet. Da barna har hatt rollelek blant annet, så hører vi hvor aktive de faktisk er med språket, på en helt annen måte enn hvis en voksen har satt i gang aktiviteten. I forhold til bruk av tankekart innenfor begrepsmodellen så har vi tatt for oss begreper som blant annet følelser, meg selv, trafikk, sang og musikk, samene, natur og mat. Innenfor noen av disse kategoriene så har vi også fordypet oss videre i underbegreper, som for eksempel grønnsaker (mat), frukt (mat), pålegg (mat) og drikke. Dette har vi knyttet opp mot bilder og konkrete. Avdelingen jobber med de samme metodene men med ulikt innhold. Dette har blitt dokumentert i blant annet månedsplaner, månedsbrev og språkheftet til MIGRAS.

LOV OM BARNEHAGER OG RAMMEPLAN

«Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for felleskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.» (Lov om barnehager, 2006).

Vårt barnehagetilbud bygger på Lov om barnehager og Rammeplan for barnehager. De voksne skal gjennom refleksjon av egen praksis, legger til rette for at barna får varierte erfaringer, og at de lærer gjennom lek og sosialt samspill.

Rammeplanen er en forskrift til Barnehageloven som beskriver detaljert hva barnehagen skal inneholde og hvilke ansvar personalet har. Det pedagogiske arbeidet i barnehagen skal være knyttet opp til Rammeplanens intensjoner, innhold og oppgaver. «*Lov om Barnehager og Rammeplan for barnehager er våre styringsdokumenter. Barnehagens samfunnsmandat er nedfelt i rammeplanen, og sier at vi skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse med barnas hjem. Videre er FN barnekonvensjon også et viktig styringsdokument og sier bl.a. noe om barns rett til medvirkning. Barns rett til medvirkning er samtidig nedfelt i Barnehageloven*» (Hentet fra Virksomhetsplanen 2018-2022).

«*I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å utforske, leke, lære og mestre. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring*» (Rammeplan for barnehagen 2017, s 22).

Rammeplanen er grunnlaget for barnehagens drift og setter mål for oss som personal og barnehagens innhold. Vi utarbeidet en implementeringsplan i august 2017 hvor målet var å implementere den nye rammeplan i vår barnehage. Ordet «implementering» innebærer både planlegging, iverksetting og gjennomføring. Det handler konkret om hvordan vi skal bruke rammeplan og hvordan vi skal jobbe med den i det praktiske arbeidet. Vi har jobbet med implementering av rammeplan på personalmøter, avdelingsmøter og i barnehagehverdagen. Når vi har jobbet med implementeringen har vi tatt i bruk kunnskapen, verktøyene og rammeplanen er en naturlig del av barnehagehverdagen. Vi har systematisk gått igjennom rammeplanen måned for måned sammen med barna, og dette blir dokumentert i månedsplan og –post.

ANSVAR OG ROLLER

«Barnehageeieren og alle som arbeider i barnehagen, skal sammen bidra til å oppfylle målene og kravene i rammeplanen med utgangspunkt i sine erfaringer og sin kompetanse» (Rammeplanen 2017 s. 15).

«Rammeplanens øvrige kapitler inneholder plikter for barnehagens personale og omfatter alle som arbeider i barnehagen» (Rammeplanen 2017, s.15).

I barnehagen vår har vi ulike grupperinger slik som eier/daglig leder, styrer, pedagogisk leder, førskolelærer/barnehagelærer og assistent;

Barnehageeier har et overordnet ansvar for å drive barnehagen etter gjeldende lover og regler.

Styrer er ansvarlig for det pedagogiske arbeidet, for personal og for de administrative oppgavene.

Pedagogisk leder er ansvarlig for å sette i gang, lede og følge opp det pedagogiske arbeidet.

Barnehageeier, styrer, pedagogisk leder og det øvrige personalet er ansvarlige for å holde seg faglig oppdatert, være gode rollemodeller, delta aktivt med refleksjon og arbeide for utvikling i takt med samfunnet.

Vi jobber aktivt med lederutvikling gjennom hele barnehageåret. Alle ansatte har gjennomført eget kursprogram som fokuserer på medarbeiderens oppgaver og ansvar. Dette har blant annet ført til økt fokus på struktur og organisering, tydeligere kommunikasjon og dokumentasjon, større ansvarsbevissthet og at tilbakemeldinger er «ferskvare».

LIKESTILLING OG LIKEVERD

Barnehageloven fikk et nytt kapittel som omhandler barnehagemiljøet, 1. januar 2021 og den skal sørge for at alle barn får en trygg og god barnehagehverdag. Ifølge rammeplanen *skal barnehagen bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling og ikke-diskriminering og bidra til at barna møter og skaper et likestilt samfunn. Alle skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen. Personalet må reflektere over sine egne holdninger for best mulig å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling.* (Utdanningsdirektoratet, 2017, s.12).

Dersom personalet i barnehagen vet om eller mistenker at et barn blir plaget, mobbet eller på noen som helst måte ikke har det bra, har vi en plikt til å sette inn tiltak. Det vil si at vi alltid skal gripe inn og stoppe krenkelsen, undersøke hva som har skjedd, si ifra til styrer og lage en plan for å sørge for at barnet får et trygt og godt miljø i barnehagen. I barnehagen har vi nulltoleranse for mobbing, uønsket atferd og krenkelser. Det kan for eksempel innebære utestenging fra lek, plaging, vold eller diskriminering. Som ansatt i barnehagen har vi alle en plikt til å observere og følge med på hvordan barna har det til enhver tid og samtidig ha gode rutiner for å være tilstede for barna. Hva som defineres som et alvorlig tilfelle av mobbing vil være en skjønnsmessig vurdering av hver enkelt personal, men særdeles alvorlige hendelser kjennetegnes av at krenkelsene har pågått over tid, at flere barn har vært involvert i mobbing/utestenging eller saker som er særlig voldelige.

Hvordan oppdager vi at et barn ikke har det bra? I mange tilfeller skjer det endringer i atferd, noen barn blir stille og trekker seg tilbake i leken. Derfor ser vi viktigheten av å fange opp informasjon i samtaler med barna, det handler om å være en lyttende voksen. På den andre siden har vi også barn som gir tydelig beskjed når noe blir vanskelig og har behov for den gode samtalen.

Barnehagen skal jobbe for å skape et godt og trygt miljø der barna trives og tar vare på hverandre. I Grotterødløkka barnehage ser vi alle mennesker som likeverdige, uavhengig av kultur, religion, legning, kjønn og etnisitet. Barnehageloven sier blant annet at *barnehagen skal bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling og ikke-diskriminering og bidra til at barna møter og skaper et likestilt samfunn. Alle skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen. Personalet må reflektere over sine egne holdninger for best mulig å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling.* (Barnehageloven §41 Psykososialt barnehagemiljø, 2021).

BARN OG SEKSUALITET

«Grunnlaget for god seksuell helse legges allerede tidlig i småbarnsalder. Barna oppdager og utforsker sin egen seksualitet, kjønnsidentitet og seksuelle identitet og stiller spørsmål relatert til kropp, kjønn og reproduksjon allerede fra 3–4-årsalder. Kunnskap om kropp, følelser og relasjoner er viktige forutsetninger for at barnet utvikler mestringskompetanse for egen helse, og legger grunnlaget for en helsefremmende livsstil og valg senere i livet.» (Snakk om det! Strategi for seksuell helse, 2017-2022, s.14, Helse- og omsorgsdepartementet)

«Folkehelseinstituttets forskning viser at «økte kunnskaper om forebygging av seksuelle overgrep gir bedre ferdigheter i å forebygge seksuelle overgrep.» (Forskning om effekt av opplærings- og informasjonstiltak om vold og seksuelle overgrep for barn og unge, 2017, FHI.)

I barnehagen vår snakker vi og undrer oss sammen med barna om temaer knyttet til blant annet kroppen, følelser, grensesetting og barns rettigheter. Som et ledd i å forebygge og avdekke seksuelle overgrep, skal vi fremover ha mer fokus på temaet barn og seksualitet. Temaet skal være en naturlig del av barnehagehverdagen.

OVERGANGER

OVERGANG FRA HJEMMET TIL BARNEHAGEN:

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden, slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.» (Rammeplan 2017, s.33)

Vi har noen grunnleggende tanker når det gjelder overgang fra hjemmet til barnehagen og det er blant annet:

- Trygghet og trivsel gjennom faste rutiner og barnets primærkontakt.
- Barnets behov skal styre tilvenningsperioden. Det vil si at vi har minimum 3 dager tilvenning, men dersom barnet har behov for flere dager så legger vi tilrette for det.
- Gi barnet god tid på å bli kjent med rommene i barnehagen, de andre barna, nye rutiner og nye voksne.
- God kommunikasjon mellom foresatte og personalet rundt barnet.

SLIK ER TILVENNINGEN I GROTTØDLØKKA BARNEHAGE:

Dag 1: Dere er ca. 1 time i barnehagen. Foresatte er med hele tiden.

Dag 2: Dere er ca. 2 timer i barnehagen. Foresatte er med, men kan prøve å gå ut fra avdelingen dersom barnet er trygt nok til å være alene. Foresatte er på barnehagens område slik at de lett kan komme tilbake på avdelingen dersom barnet har behov for det.

Dag 3: Denne dagen avtales med personalet, ut ifra hvordan det har gått de første dagene.

Barn reagerer forskjellig på det å begynne i barnehagen. Noen gråter mer enn andre når de foresatte går. Personalet tar seg av barna på best mulig måte, og barna vil etter hvert finne seg til rette i barnehagen.

OVERGANGER INNAD I BARNEHAGEN:

«Overganger skjer også innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet, når de bytter barnegruppe.» (Rammeplanen 2017, s.33)

Vi starter tilvenningen for barna som skal over fra en avdeling til en annen, allerede når det siste barnehageåret på småbarns-avdelingen starter.

Vi «besøker» avdelingene i mindre grupper, sammen med en kjent voksen fra avdelingen.

De pedagogiske lederne på avdelingene har overgangsmøter om barna som skal over til en annen avdeling. Barnets individuelle behov skal styre overgangsperioden, det vil si at vi gjennomfører tilvenning ut fra barnets behov. Under tilvenningen har vi fokus på at voksne og barn, skal bli godt kjent med hverandre, føle trygghet, finne sin plass i gruppen og på avdelingen.

OVERGANG FRA BARNEHAGE TIL SKOLE

«De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner.» (Rammeplan 2017, s.33)

De eldste barna i Grotterødløkka barnehage kalles for Blekkspruten og de har aktiviteter sammen en gang i uka. Målet for arbeidet i denne gruppa er at barna skal få positive forventninger til skolestart og at sammenhengen mellom barnehagen og skolen er god. Det skal være spennende, innholdsrikt og gøy å være eldst i barnehagen og barnehagetiden ender med en avslutningstur sammen med alle skolestarterne i MIGRAS.

I Sarpsborg har vi gode sammenhenger og rutiner mellom barnehagene og skolene. Disse skal sikre en god standard for samarbeidet i forhold til overgangen barnehage-skole. Blekkspruten skal være en meningsfull sammenheng i utdanningsløpet det siste året i barnehagen og det første året på skolen. Dette er med på å skape en trygg skolestart for alle barn og foresatte. For å sikre en god dialog mellom barnehagen, hjemmet og skolen fylles det ut informasjon om barnet som blir gitt til skolen. Denne informasjonen tar også barnet del i, ved å fortelle litt om hva de tenker om skolestart. I tillegg blir det gjennomført en begrepsforståelses kartlegging av minoritet språklige barn, dette blir gjort i alle barnehager i Sarpsborg kommune.

TRYGGHETSSIRKELEN – MED FOKUS PÅ BARNETS BEHOV

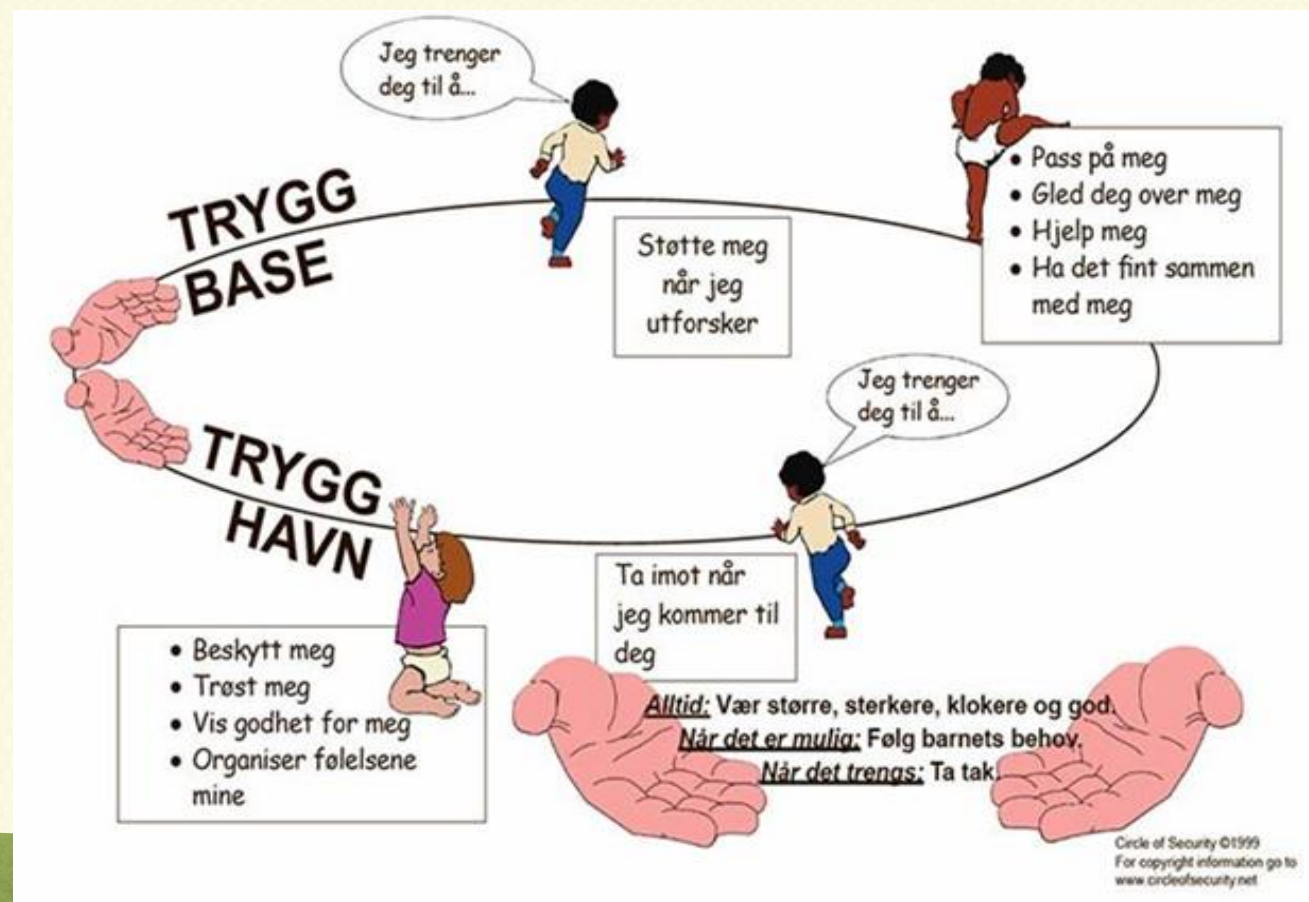
«Barnehagen er en lærende organisasjon der hele personalet skal reflektere rundt faglige og etiske problemstillinger, oppdatere seg og være tydelige rollemodeller. De skal ivareta relasjoner mellom barna i grupper, mellom barn og personalet og mellom personalet og foreldre» (Rammeplan 2017, s. 15)

«Tilknytning og utforsking henger sammen og står i et avhengighetsforhold til hverandre. Tilknytning kan forklares ut i fra barnets avhengighet og behov for beskyttelse, mens utforsking kan forklares ut i fra barnets selvstendighet og behov for å undersøke og mestre verden.» (Brantzæg, Torsteinson, Øiestad, 2015)

«Circle of Security» (COS) eller «Trygghetssirkelen», som den heter på norsk, er et verktøy vi bruker for å forstå og møte barnas behov. Vi skal i løpet av tiden fremover sette mer fokus på trygghetssirkelen nå som vi skal starte opp med prosjekt lek. Trygghetssirkelen er en visuell sirkel, der den voksne er den trygge og sikre havnen. For å få til dette er det svært viktig at personalet mestrer å etablere gode og trygge relasjoner til barna. Trygge relasjoner viser seg å ha stor innvirkning på barnas psykiske helse og legger grunnlaget for videre emosjonell-, sosial- og kognitiv utvikling.

**DERSOM DERE ØNSKER Å LESE MER OM DETTE
FINNER DERE INFORMASJON HER:**

<http://www.tilknytningspsykologene.no/>
<https://www.circleofsecurityinternational.com/>

MILJØBARNEHAGE

«Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid.» (Rammeplan 2017, s.7)

Vi mener at vi har verdens viktigste jobb, hvor vi får være med å forme fremtidens samfunnsborgere. Barnehagen er med på å legge grunnlaget for gode vaner og holdninger som barna tar med seg videre i livet.

MILJØBARNEHAGE

I Grotterødløkka barnehage legger vi vekt på å være en «grønn» barnehage med fokus på miljøvern, da gjennom å være sertifisert som «Grønt Flagg»- barnehage. Det innebærer blant annet at vi har et bevisst forhold til miljøet rundt oss og har fokus på aktiviteter som kompostering, gjenvinning, hagebruk og fornuftig bruk av skog og mark i barnehagens nærområde. Barnehagen har utarbeidet en egen miljøhandlingsplan som kreves for å re-sertifiseres som Grønt Flagg-Barnehage, hvert år. Formålet med Grønt Flagg er å sikre bærekraftig utvikling gjennom miljøopplæring. Ved å jobbe i en miljøbarnehage lærer vi stadig noe nytt. Du kan lese mer om Grønt Flagg på www.fee.no.

BÆREKRAFTIG UTVIKLING

«Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det.» (Rammeplan 2017, s.10)

Barnehagen er med på å legge grunnlaget for gode vaner og holdninger som barna tar med seg videre i livet og for å få til det, arbeides det på mange plan i barnehagen. Miljø er et hovedfokus med ulike temaer og dette er en del av MIGRAS sitt verdigrunnlag. Et av målene våre er å redusere bruken av plast med 10% innen 2022. Mer om disse målene kan du lese i vår virksomhetsplan på s. 13. At ditt barn går i en miljøbarnehage gjør at barnet i løpet av tiden i barnehagen tilegner seg kunnskap og får gode vaner. Dette vil barnet og samfunnet nyte godt av. For deg som foresatt betyr det at du må være nysgjerrig sammen med barnet ditt og tilegne deg kunnskap om miljø og bærekraftig utvikling. På denne måten kan du være et godt forbilde for barnet ditt.

MILJØPINNSVINET PINGLA

Pingla er et pinnsvin som bor på alle avdelingene i MIGRAS. Hver avdeling har sin egen Pingla som lærer oss om naturen, gjenbruk og miljøarbeid. Pingla liker å delta i samlinger, være med oss på tur og er veldig stolt av boken sin, som inspirerer oss til aktiviteter knyttet til miljø og bruk av gjenbruks- og naturmateriale.

Fra august 2020 - juni 2021 har Grotterødløkka AS kastet følgende mengde mat og plast:

Plastavfall: 62,33 kg

Matavfall: 243,98 kg

«Vi handler lokalt og tenker globalt»

MIGRAS SINE PONNIER

«Gjennom arbeid med natur, miljø og teknologi skal barnehagen bidra til at barna opplever og utforsker naturen og naturens mangfold og får kunnskap om dyr og dyreliv.» (Rammeplan 2017, s.52-53)

Vi er så heldige å ha egne ponnier som står på «Sandtangen gård» like i nærheten av «Kalnes videregående skole». Vi bruker MIGRAS bilene for å komme oss til ponniene og vi ser at dette er et veldig populært tilbud hos barna. I stallen får barna blant annet stelle og ri/kjøre vogn med ponniene, oppleve naturen og gårdsbruk samt at de lærer turtaking, samarbeid, å ha respekt for dyrene og vite hvilken tilnærming og plassering vi må ha i nærheten av dyr. Vi bruker alltid sikkerhetsutstyr og vi har en erfaren ansatt som er utdannet innenfor hestefaget som er tilstede sammen med oss voksne og barn.

AUGUST 2021

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
31	2 Sommeraktiviteter	3 Sommeraktiviteter	4 Sommeraktiviteter	5 Sommeraktiviteter	6 Sommeraktiviteter
32	9 Sommeraktiviteter	10 Sommeraktiviteter	11 Sommeraktiviteter	12 Sommeraktiviteter	13 Sommeraktiviteter
33	16 Plandag Barnehagen er stengt	17 Tilvenning	18 Tilvenning	19 Tilvenning	20 Tilvenning
34	23 Tilvenning	24 Tilvenning	25 Tilvenning	26 Tilvenning	27 Tilvenning
35	30 Tilvenning	31 Tilvenning			

16.08:
Plandag
Barnehagen er stengt

(Med forbehold om endringer).

MILJØBARNEHAGE FORTS.

For den enkelte i personalet:

- Å gå foran som et godt eksempel og en god rollemodell
- At vi har et bevisst forhold til eget forbruk, både hjemme og i barnehagen
- Tilegner oss kunnskap som gjør at vi tar de riktige valgene for miljøet
- Er lojale mot det som er bestemt i fellesskap og gjennomfører tiltakene
- Reflekterer over egen praksis for å vurdere hva vi gjør bra og hva som kan bli bedre

For avdelingen:

- Å ha et bevisst forhold til bruk av miljøvennlige materialer, det være seg bruk og innkjøp av formingsmateriell, leker og inventar
- Gjenbruk som et pedagogisk verktøy
- Kommunisere med foresatte og andre instanser på mail for å minimere forbruk av papir
- Begrenser bruk av plast i form av poser og i stedet bruke gjenbruksnett
- På avdelingsmøter reflekterer over avdelingens praksis slik at vi sikrer kvaliteten i miljøarbeidet

For barnehagen:

- Vi tilstreber oss å handle lokalt, og tenke globalt. Det gjør vi bl.a. gjennom samarbeid med Holli mølle og Motz Bakeri i Halden. De baker sunt og næringsrikt brød bakt med økologisk mel
- Engasjement i alle ledd i barnehagen, slik at tiltakene som er bestemt blir gjennomført
- Alle ansatte må ha en felles forståelse for hva det vil si å være en miljøbarnehage og følge miljøhandlingsplanen barnehagen har utarbeidet
- Barna engasjeres i miljøarbeidet og er blant annet med på miljøgjennomgang for hele barnehagen. De er «miljøpoliti» og er med og sjekker om vi følger reglene og målene vi har satt oss

For barna:

- Få kunnskap om hvorfor det er viktig å ivareta miljøet
- Gi barna nødvendig verktøy for å kunne ta de rette valgene med tanke på bærekraftig utvikling i et miljøperspektiv ved å gi de kunnskap som at plast ikke brytes ned i naturen og kan være skadelig for dyr om de får det i seg
- Være aktivt deltakende ved å bruke materialer igjen og igjen, kildesortering, bruke miljøstasjoner og medvirke til Grotterødløkka barnehages utforming av miljøhandlingsplaner
- Miljøengasjementet handler også om forholdet til andre mennesker det gjør vi ved å lære barna å ta vare på seg selv og andre, blant annet ved å besøke eldre på sykehjem

For foresatte:

- Å delta aktivt sammen med barn og personal i miljøarbeidet
- Ikke lar motoren stå på tomgang når den står parkert
- Gå, sykle eller kjøre kollektivt til barnehagen
- Bruke gjenbruksnett til klær som skal fraktes til og fra barnehagen

SEPTEMBER 2021

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
35			1 Varmmat Gruppeaktiviteter 	2 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	3 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
36	6 Inne/utelek 	7 Gruppeaktiviteter 	8 Varmmat Gruppeaktiviteter 	9 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	10 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
37	13 Brannvernsuke Inne/utelek	14 Gruppeaktiviteter 	15 Varmmat Gruppeaktiviteter 	16 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	17 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
38	20 Inne/utelek 	21 Gruppeaktiviteter 	22 Varmmat Gruppeaktiviteter 	23 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	24 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
39	27 Inne/utelek 	28 Gruppeaktiviteter 	29 Varmmat Gruppeaktiviteter Dugnad 	30 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	

Uke 38:

Brannvernsuke. Blekkspruten skal på besøk på Brannstasjonen. Vi gjennomfører brannøvelser i barnehagen.

29.09.21:

Dugnad kl.17.00-20.00

(Med forbehold om endringer).

LEKESOLEN

Når du henter barnet i barnehagen og spør barnet hva han/hun har gjort, svarer de ofte: «*Jeg har bare lekt*»
Men det barnet ditt faktisk har gjort mens de har lekt er:

Gjort erfaring med ulike leketyper

Vært en del av fellesskapet

Vært et barn

Ledet og blitt ledet

Brukt sansene

Vist omsorg

Bygget selvfølelse

Vært kreativ

Øvd på motorikk

Blitt utfordret

Opplevd samhold

Vært nysgjerrig

Gitt av seg selv

Brukt fantasien

Tatt initiativ

Smurt sin egen mat

Øvd på selvstendighet

Utviklet seg emosjonelt og intellektuelt

Lært om egen identitet og egne grenser

Bearbeidet erfaringer og opplevelser

Tatt ansvar

«*Jeg har bare lekt i dag*»

Lyttet til andre

Kjent på mestringsfølelsen

Øvd på å gi og ta

Øvd på tålmodighet

Opplevd latter og glede

Samarbeidet

Opplevd empati

Opplevd vennskap

Øvd på konsentrasjon

Bygget selvtillit

Øvd på å kommunisere

Lært om regler og normer

Lyttet til andre

Opplevd motgang og små tap

Opplevd livsglede og humor

Opplevd samspill mellom barn- barn og voksne- barn

Vært med på å skape hverdagsmagi

Øvd på nye ord og uttrykk

OKTOBER 2021

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
39					1. S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
40	4 Inne/utelek 	5 Gruppeaktiviteter 	6 Varmmat Gruppeaktiviteter 	7 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	8 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
41	11 Inne/utelek 	12 Gruppeaktiviteter 	13 Varmmat Gruppeaktiviteter 	14 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	15 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
42	18 Inne/utelek 	19 Gruppeaktiviteter 	20 Varmmat Gruppeaktiviteter 	21 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	22 FN-dagen
43	25 Inne/utelek 	26 Gruppeaktiviteter 	27 Varmmat Gruppeaktiviteter 	28 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	29 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat

10.10:
Verdensdagen for psykisk helse

22.10:
FN-dagen. Vi markerer FN-dagen, mer info kommer.

(Med forbehold om endringer).

RELIGIONSNØYTRAL BARNEHAGE

I barnehageloven § 1a kan eier av private barnehager bestemme i vedtektene at verdiene i loven ikke skal forankres i den kristne og humanetiske arv og tradisjon. Våre barnehager har gjort en særskilt bestemmelse ut fra denne paragrafen, noe som vil si at vi er nøytrale i forhold til religioner og livssyn. Våre verdier har ikke en religiøs eller livssynsmessig forankring.

Det at vi er en religionsnøytral barnehage innebærer blant annet at vi markerer tradisjoner og begivenheter uten et religiøst innhold. Vi legger vekt på at markeringene skal inkludere alle, uavhengig av religiøs eller livssynsmessig tilhørighet. Vi formidler og snakker om ulike religioner og høytider sammen med barna, men på en kunnskapsbasert måte der de ulike religionene og livssynene presenteres på en likeverdig måte.

MAT OG HELSE

«Gjennom arbeid med fagområdet skal barna få mulighet til å sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt. Gjennom medvirkning i mat – og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse.» (Rammeplanen 2017, s. 49)

Vi i Grotterødløkka barnehage har stort fokus på mat og helse i vår hverdag, da vi ser at dette gir oss sunnere, mer bevisste barn og foresatte. Gjennom arbeidet med mat og helse skal barnehagen legge til rette for at barna får oppleve, sanse, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt. Vi i Grotterødløkka barnehage jobber med dette gjennom at vi blant annet har varmmat 2-3 ganger i uka. Da lager vi hjemmelaget mat fra bunnen av med mest mulig økologisk, kortreist mat og med fokus på at det skal være sunne måltider som blir servert. Barna er selv med på å lage maten gjennom at vi har matgrupper. Da får barna dele, skrelle, smake, lukte, kjenne, måle opp og helle i ingredienser osv. Til hvert måltid blir det også servert ulike grønnsaker eller frukt, da vi er en «5-om dagen» barnehage. Barna får selv dyrke ulike grønnsaker/bær/urter, og vi bruker blant annet epler fra epletrærne på uteområdet i vår matlagning. I samarbeid med Motz Bakeri og Holli Mølle får vi sunt og ferskt brød levert til barnehagen. Brødet er laget med et urkorn som ikke inneholder like mye gluten og konserveringsmidler.

Vi ønsker at barna skal få en hverdag fylt med ulike aktiviteter som bidrar til en god helse. Barna skal få forskjellige bevegelseserfaringer både ute og inne. Vi har blant annet et flott uteområde med varierte lekeapparater som gir barna mange motoriske utfordringer. Andre eksempler på aktiviteter vi har gjennom året er: turdager i nærmiljøet og skog og mark, gymsal en gang i uken, ponniridning, sykling på uteområdet, aktivitetsdager uansett årstid, barnehageløpet og søppelplukking i nærmiljøet. Dette skaper sosial tilhørighet, en aktiv og sunn oppvekst, mestringsglede, utvikler evnen til selvhevdelse og bedre selvfølelse.

NOVEMBER 2021

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
45	1 Inne/utelek 	2 Gruppeaktiviteter 	3 Varmmat Gruppeaktivitet 	4 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	5 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
46	8 Inne/utelek 	9 Gruppeaktiviteter 	10 Varmmat Gruppeaktivitet 	11 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	12 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
47	15 Inne/utelek 	16 Gruppeaktiviteter 	17 Plandag Barnehagen er stengt	18 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	19 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
48	22 Inne/utelek 	23 Gruppeaktiviteter 	24 Varmmat Gruppeaktivitet 	25 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	26 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
49	29 Inne/utelek 	30 Gruppeaktiviteter 			

17.11:
Plandag
Barnehagen er stengt

(Med forbehold om endringer).

SAMARBEID MELLOM HJEM OG BARNEHAGE

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling, jf. Barnehageloven §1. Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven § 1 og § 4. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling.» (Rammeplan 2017, s.29)

«Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse ordningene skal gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.» (Rammeplan 2017, s.30)

FAU er foreldrenes arbeidsutvalg og skal sikre samarbeidet mellom barnas hjem og barnehagen.

Hver avdeling har en FAU representant og en vararepresentant, som velges av foresatte på første foreldremøte. Hvor hyppig FAU-møtene skal være er opp til FAU å bestemme. Jfr. Lov om barnehager, § 4 foreldreråd og samarbeidsutvalg.

FAU står fritt til å arrangere aktiviteter for foresatte og barna utenfor barnehagens åpningstider, eller i barnehagens åpningstid etter avtale med styrer/daglig leder.

SU er samarbeidsutvalget som skal ivareta samarbeidet mellom barnehagen og foresatte og er ifølge forskriftene til barnehageloven et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ for partene som på ulike måter har et ansvar for barnehagens drift og innhold. SU består av foresatte, ansatte og eier i barnehagen slik at alle er representert. SU har som oppgave å godkjenne årsplan, være med å diskutere barnehagens ideelle grunnlag og skape kontakt mellom lokalsamfunnet og barnehagen.

Hvert år blir alle foresatte spurt om de vil være med på brukerundersøkelse, slik at de kan få anledning til å vurdere barnehagens innhold og samarbeid, anonymt. Dette gjør vi som en del av vårt utviklingssamarbeid og vi ser det som svært viktig at alle foresatte svarer på denne undersøkelsen slik at vi får høre hva vi er gode på og hva vi kan bli bedre på. Resultatet av brukerundersøkelsen presenteres på foreldremøte.

Disse arenaene for kommunikasjon har vi i Grotterødløkka barnehage:

- Formidle hvordan dagen har vært, ved henting
- Oppstartsamtale (3-4 uker etter oppstart)
- Foreldresamtale høst, vår og etter behov
- Utveksling av nødvendig informasjon
- Foreldremøter to ganger pr. år, ulike temaer
- Ulike arrangementer gjennom året
- Jevnlige dokumentasjon på det vi gjør gjennom bl.a. Månedsbrev

DESEMBER 2021

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
48			1 Julegrantenning /Lysfest 	2 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	3 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
49	6 Inne/utelek 	7 Gruppeaktiviteter 	8 Varmmat Gruppeaktivitet 	9 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	10 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
50	13 Inne/utelek 	14 Gruppeaktiviteter 	15 Julebord for barna	16 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	17 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
51	20 Inne/utelek 	21 Gruppeaktiviteter 	22 Varmmat Gruppeaktivitet 	23 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	24.12: Julaften Barnehagen er stengt
52	27 Romjulsaktiviteter	28 Romjulsaktiviteter	29 Romjulsaktiviteter	30 Romjulsaktiviteter	31.12: Nyttårsaften Barnehagen er stengt

01.12:
Julegrantenning/ Lysfest.
Det kommer mail med mer info

03.12:
Frist for å skrive på ferieliste for romjulen

15.12:
Julebord for barna.
Hvis barna vil kan de pynte seg litt denne dagen

(Med forbehold om endringer).

SERVICEERKLÆRING

DU FORVENTER AT:

- du og ditt barn blir møtt med respekt og vennlighet
- du får anledning til å snakke med en av oss når du leverer og henter ditt barn (med unntak av når vi sitter ved frokostbordet)
- ditt barn får et sunt og balansert kosthold
- vi sørger for barnets sikkerhet og omsorg
- barnet ditt får en innholdsrik dag med et pedagogisk tilrettelagt tilbud
- du får tilbud om oppstartsamtale, foreldresamtaler og foreldremøter i løpet av barnehageåret
- du får informasjon om planer og aktiviteter
- du får være med på å påvirke barnets hverdag
- vi dokumenterer, vurderer og videreutvikler vårt arbeid
- vi samarbeider med skolene i nærmiljø for å sikre den gode sammenhengen mellom barnehage og skole

VI FORVENTER AT DU:

- møter oss med respekt og vennlighet
- sier ifra dersom du er usikker eller misfornøyd
- forteller om forhold i barnets liv slik at vi kan gjøre hverdagen så god som mulig for barnet
- holder syke barn hjemme
- gir beskjed hvis barnet ditt ikke kommer i barnehagen
- gir beskjed hvis andre enn de som er avtalt kommer og henter barnet ditt
- leverer og henter barnet ditt innenfor våre åpningstider
- leser det du ser på oppslagstavlen og den informasjonen du mottar
- sjekker barnets garderobeplass og påser at det er nok skift, sko m.m. tilpasset årstiden

JANUAR 2022

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
53	3 Plandag Barnehagen er stengt	4 Gruppeaktiviteter 	5 Varmmat Gruppeaktivitet 	6 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	7 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
1	10 Inne/utelek 	11 Gruppeaktiviteter 	12 Varmmat Gruppeaktivitet 	13 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	14 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
2	17 Inne/utelek 	18 Gruppeaktiviteter 	19 Varmmat Gruppeaktivitet 	20 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	21 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
3	24 Inne/utelek 	25 Gruppeaktiviteter 	26 Varmmat Gruppeaktivitet 	27 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	28 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
4	31 Inne/utelek 	26 Gruppeaktiviteter 	27 Varmmat Gruppeaktivitet 	28 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	29 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat

03.01:
Plandag
Barnehagen er stengt

(Med forbehold om endringer).

BARNES MEDVIRKNING

«Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.» (Barnehageloven § 3)

HVA GJØR VI I GROTTERØDLØKKA BARNEHAGE FOR Å SIKRE BARNES MEDVIRKNING?

- Skaper tid og rom i hverdagen til samtaler med barna uavhengig av innhold og tema
- Vi motiverer barna gjennom dialog med hvert barn som enkeltindivid og finner løsninger sammen
- Vi legger til rette for hvert enkelt barn
- Ytringsmuligheter - alle blir sett og hørt
- Vi har respekt og forståelse for barnas perspektiv
- Vi er aktive, tilstedeværende voksne som ser barnas initiativ og bygger videre på dette

Det er viktig at barn opplever at deres mening blir hørt og at de er en del av et demokrati. Dette gjør at de blir mer selvstendige og at de tør å ytre sin mening i situasjoner der det forventes av dem.

FEBRUAR 2022

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
5		1 Gruppeaktiviteter 	2 Varmmat Gruppeaktivitet 	3 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	4 Samefolkets nasjonaldag
6	7 Inne/utelek 	8 Gruppeaktiviteter 	9 Varmmat Gruppeaktivitet 	10 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	11 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
7	14 Inne/utelek 	15 Gruppeaktiviteter 	16 Varmmat Gruppeaktivitet 	17 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	18 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
8	21 Inne/utelek 	22 Gruppeaktiviteter 	23 Varmmat Gruppeaktivitet 	24 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	25 Pysjfest
9	28 				

04.02:

Vi markerer samefolkets nasjonaldag.

25.02:

Vi arrangerer pysjfest i barnehagen. Mer info kommer i månedsplanen.

(Med forbehold om endringer).

DANNING

«Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap.» (Rammeplan 2017, s. 21)

Forskjellen mellom danning og oppdragelse er at danning skal sette barna i stand til å tenke selv, søke kunnskap, reflektere over og vurdere vedtatte sannheter, stille spørsmål og yte motstand på egne og andres vegne.

Danning handler om å utvikle kunnskap, verdier og holdninger sammen, gjennom dialog – hvor alle anerkjennes som selvstendige mennesker med følelser og tanker. Barna skal få en forståelse av de de selv har en påvirkningskraft i fellesskapet gjennom meninger, perspektiver, ulike behov og deres evne til å kunne bidra til endringer.

Barnehagen skal møte og veilede barna med respekt gjennom dannelsesreisen og utfordre deres nysgjerrighet på omverdenen ut ifra deres premisser og interesser.

Vi i Grotterødløkka barnehage skal møte og veilede barna gjennom disse områdene, for at barna skal bli den beste utgaven av seg selv.

VENNSKAP, FELLESKAP OG INKLUDERING

«Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne.» (Rammeplan 2017, s. 22 og 23)

Barnehagen er en viktig arena for læring, sosial utvikling og etablering av vennskap.

Barnehagen legger aktivt til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap, gjennom blant annet lek.

Gjennom bruk av bøker, gode samtaler og rollelek lærer vi barna å samhandle, sette ord på følelser og å ta initiativ til samspill med andre. Vi støtter og veileder barna ved å reflektere sammen med dem over egne og andres følelser. Barna lærer å sette grenser, respektere andres grenser, stoppe mobbing og utestengning, og de lærer å finne løsninger i konfliktsituasjoner.

I GROTTERØDLØKKA BARNEHAGE ARBEIDER VI DAGLIG MED Å:

- Møte hverandre med tillit og respekt
- Ivareta alles trygghet
- Hjelp, dele, samarbeide og ta ansvar
- Øve på å løse konflikter
- Respektere andres kulturelle verdier
- Delta i aktiviteter som gir god selvfølelse og tro på seg selv

NOEN AV METODENE VI BENYTTET FOR Å LÆRE BARN OM DETTE ER:

- Ordensbarn
- Rollelek/Frolek ute og inne
- Samlingsstund
- Gode forbilder og rollemodeller i personalet og andre barn
- De eldste barna hjelper de yngre ved for eksempel påkledning

MARS 2022

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
9		1 Gruppeaktiviteter 	2 Varmmat Gruppeaktivitet 	3 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	4 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
10	7 Inne/utelek 	8 Gruppeaktiviteter 	9 Varmmat Gruppeaktivitet 	10 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	11 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
11	14 Plandag Barnehagen er stengt	15 Brannvernuke Gruppeaktiviteter	16 Varmmat Gruppeaktivitet 	17 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	18 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
12	21 Inne/utelek 	22 Gruppeaktiviteter Verdens vanndag 	23 Varmmat Gruppeaktivitet 	24 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	25 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
13	28 Inne/utelek 	29 Gruppeaktiviteter 	30 Varmmat Gruppeaktivitet 	31 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	

Uke 11:
Brannvernusuke.

14.03:
Plandag
Barnehagen er stengt

(Med forbehold om endringer).

SPRÅK OG SPRÅKUTVIKLING

«Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening.» (Rammeplan 2017, s.23)

«Samiske barn i barnehage skal få støtte til å bevare og utvikle sitt språk, sin kunnskap og sin kultur uavhengig av hvor i landet de bor.» (Rammeplan 2017, s.25)

Barns språk utvikles gjennom samspill og samtale med andre. Språkarbeid foregår gjennom hele barnehagedagen – gjennom møter mellom små og store mennesker i rutinesituasjoner, spontane hendelser og planlagte aktiviteter. I barnehagen har vi fokus på at alle voksne skal være gode rollemodeller og skape trygghet i relasjon med barna, ha variert og gjennomtenkt utvalg av leker og materialer som stimulerer språket.

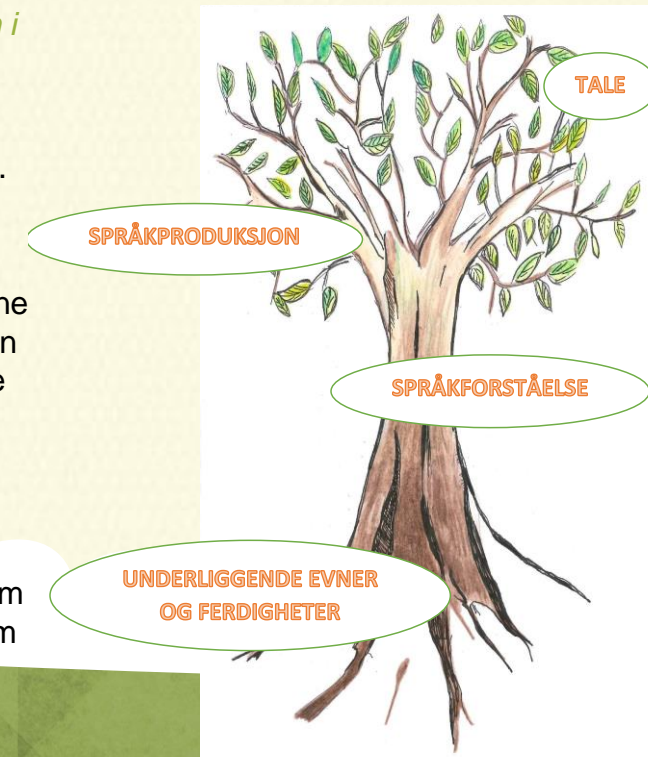
Dette utgjør en stor faktor for et språkmiljø i barnehagen som støtter språkutviklingen. I barnehagen skal vi tilby barna ulike møter med språket, barna skal få reflektere over sine egne følelser, tanker, meninger og erfaringer i møte med andre barn og voksne. Gjennom samlinger og arbeid i mindre grupper møter barna språket gjennom rim, regler, sanger, eventyr, tegning, lekeskrift, lese- og skriveaktiviteter, samtaler, spill, regellek og mye mer.

I arbeidet med språk skal barnehagen «bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norsk-/samiskspråklige kompetanse» (Rammeplan 2017, s.24)

For barn som ikke har et norskspråklig hjemmemiljø er språkmiljøet i barnehagen ekstra viktig. Vi i barnehagen må anerkjenne og bygge på kjennskap til barnas morsmål i utviklingen av det norske språket, vi må også styrke ord og begreper på det norske språket. Vi i barnehagen setter på/lærer oss sanger på morsmålet til barnet, vi synger sanger med mye bevegelser og bruker konkrete i samtale med barna.

Med tidlig innsats skal vi sørge for å forebygge, fange opp og treffe med riktige tiltak. Vi i Grotterødløkka barnehage bruker skjemaene «TRAS» og «Alle med» for at vi skal kunne observere og kartlegge det enkelte barnet. Det daglige språkarbeidet vi gjør i barnehagen må vi basere på kunnskap om språklig mestring til enkeltbarn. Vi må støtte og utfordre barnet i aktiviteter som vi vet barnet kan klare å mestre.

Alle skoler og barnehager har egne språk-/leseveiledere, som er jevnlig på kurs for å kunne fylle denne rollen. I Grotterødløkka barnehage har vi en språkveileder som har fokus på at språkarbeidet i barnehagen opprettholdes og veileder de ansatte ved behov for at vi skal sikre en god progresjon i språkarbeidet. Det er ikke kun språkveilederen som har ansvaret for at det jobbes med språk, det er ALLE de ansatte i barnehagen. Pedagogene på tvers av MIGRAS-barnehagene har utarbeidet et eget verktøy som sier noe om hvordan vi skal jobbe med språkutvikling i MIGRAS barnehagene. Dette er et språkutviklingshefte vi jobber kontinuerlig med gjennom hele året for å sikre at hvert enkelt barn har en progresjon i språkarbeidet. En av metodene vi bruker i språkarbeidet vårt er «begrepsmodellen», som er en undervisningsmodell som tar utgangspunkt i bruk av bilder knyttet opp mot begreper.

APRIL 2022

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
13					1 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
14	4	6 Gruppeaktiviteter 	7 Varmmat Gruppeaktivitet 	8 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	9 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
15	11 Inne/utelek 	12 Gruppeaktiviteter 	13 Varmmat Gruppeaktivitet 	14.04: Skjærtorsdag Barnehagen er stengt	15.04: Langfredag Barnehagen er stengt
16	18.04: 2. Påskedag Barnehagen er stengt	19 Gruppeaktiviteter 	20 Varmmat Gruppeaktivitet 	21 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	22 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
17	25 Inne/utelek 	26 Gruppeaktiviteter 	27 Varmmat Gruppeaktivitet 	28 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	29 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat

14.04:
Skjærtorsdag
Barnehagen er stengt

15.04:
Langfredag
Barnehagen er stengt

18.04:
2. Påskedag
Barnehagen er stengt

(Med forbehold om endringer).

PROSJEKT - LEK

LEK OG LÆRING

I rammeplanen står det blant annet at personalet skal *«organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek, og til å ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken.»* (Rammeplanen, s. 9)

Leken er en sentral del av barnehagehverdagen og en viktig arena for utvikling og læring. Leken er en grunnleggende menneskelig aktivitet, som stimulerer og interesserer. Lek er først og fremst noe barnet opplever som morsomt og gledefylt, den er «her og nå» og fører over i kreativitet og følelsesuttrykk. Leken er helt på barnas initiativ, enten de setter den i gang selv, eller har lyst til å være med på noe andre inviterer til. I leken kan barnet glemme seg selv og bare være til stede i aktiviteten. Barnet får en sterk opplevelse av frihet og kan utfolde seg fritt. En god lek er viktig for å skape gode lekemiljøer, og stimulerer alle områder på barna utvikling, både sosialt, motorisk, språklig og kognitivt.

Personalet i barnehagen har en avgjørende rolle i barnas lek. I Grotterødløkka har vi som mål å ta en aktiv del i barnas lek gjennom å være tilgjengelige, deltakende og veiledende, og ved å berike leken på barnas premisser. Når personalet tar en aktiv del i leken, inspirerer vi barna til å bli lenger i leken, fordype seg i den og videreutvikle den. I Grotterødløkka har vi en felles forståelse for lekens egenverdi og lar leken være hovedkilden til all læring i barnehagehverdagen.

FRILEK

Særlig er det frileken som appellerer mest til barna. Det typiske for frileken er at den er indremotivert, spontan og egeninitiert, uten at den er et middel i forhold til noe annet. Den er forbundet med spenning og lystfølelse og har derfor en sterk tiltrekningskraft på barn. Frileken er «på liksom» og er et fristed for oppfinnelse og moro. I frileken setter barnet virkeligheten til side og tar i bruk fantasi, skapende evne og egne forutsetninger. Virkelighetens krav og normer gjelder ikke, noe som gjør at barnet tør mer i frileken enn i lek arrangert av voksne. Slik gir frileken en unik mulighet til utfoldelse i forhold til barnets forutsetninger. Frileken gir også barna en unik mulighet til å medvirke i sin egen hverdag.

MAI 2022

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
18	2 Inne/utelek 	3 Gruppeaktiviteter 	4 Varmmat Gruppeaktivitet 	5 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur Dugnad	6 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
19	9 Inne/utelek 	10 Gruppeaktiviteter 	11 Varmmat Gruppeaktivitet 	12 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	13 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
20	16 Markering av grunnlovsdagen i barnehagen	17 Grunnlovsdag Barnehagen er stengt	18 Varmmat Gruppeaktivitet 	19 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	20 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
21	23 Inne/utelek 	24 Gruppeaktiviteter 	25 Varmmat Gruppeaktivitet 	26 Kristi himmelfartsdag Barnehagen er stengt	27 Plandag Barnehagen er stengt
22	30 Inne/utelek 	31			

05.05:
Dugnad.

16.05:
Markering av Grunnlovsdagen i
barnehagen. Mer info kommer
nærmere.

17.05:
Grunnlovsdag.
Barnehagen er stengt

26.05:
Kristi himmelfartsdag
Barnehagen er stengt

27.05:
Plandag
Barnehagen er stengt

(Med forbehold om endringer)

PROSJEKT – LEK FORTS.

HVORDAN JOBBER VI MED PROSJEKT?

I barnehagens planer skal vi ha rom for spontanitet og barns medvirkning. Det å la barna gjøre noe de er genuint opptatt av mener vi bidrar til læring og utvikling hos barna. Det er barna som er hovedaktør i prosjektene, og det er de som skal drive prosjektet fremover med sine spørsmål og sin undring. Vi voksne skal være med på å lete etter svar på barnas spørsmål istedenfor å gi svar. Hensikten er å skape fordykning og forståelse rundt det vi undersøker. Læringen skjer i prosessen, og har ikke nødvendigvis en tydelig start og slutt.

Barna oppdager ting de er opptatt av og de danner en møteplass. Det oppstår tanker hos barna og de tankene utløser deres lyst til å undersøke, utforskningen utløser erfaringer og kompetanse. Ved å snakke med barna om det de har sett, kjent, tegnet eller forklart, finner vi ut hva barna ønsker å fordype seg i. Som voksne blir vår utfordring å ikke ta tak i det vi synes er mest spennende, men ha tillit til at barna viser vei.

HVORDAN DOKUMENTERER VI ARBEIDET MED PROSJEKT?

Pedagogisk dokumentasjon og refleksjon er viktig *før*, *i* og *etter* et pågående prosjekt. Slik kan vi se om vi virkelig følger barna eller om det er vi voksne som tar styringen. Gjennom refleksjon og dokumentasjon ser vi også grundigere på hvilke fagområder vi har vært innom i prosjektet og sikrer på den måten at vi har vært gjennom alle fagområder i løpet av et barnehageår.

Vi ønsker å gi barna opplevelser, kompetanse, nysgjerrighet og skape utforskertrang gjennom denne måten å arbeide på.

JUNI 2021

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
22			1 Varmmat Gruppeaktivitet 	2 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	3 Markering av Verdens miljødag
23	6 Inne/utelek 	7 Gruppeaktiviteter 	8 Varmmat Gruppeaktivitet 	9 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	10 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
24	13 Inne/utelek 	14 Gruppeaktiviteter 	15 Varmmat Gruppeaktivitet 	16 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	17 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
25	20 Inne/utelek 	21 Gruppeaktiviteter 	22 Varmmat Gruppeaktivitet 	23 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	24 S: Tur/varmmat L: Varmmat F: Tur/Varmmat B: Tur/Varmmat
26	27 Inne/utelek 	28 Gruppeaktiviteter 	29 Varmmat Gruppeaktivitet 	30 S: Gruppeaktiviteter L: Tur F: Gruppeaktivitet B: Tur	

03.06:

Markering av verdens miljødag
Se månedsplan for mer info

(Med forbehold om endringer).

LEK OG LÆRING

Å bidra til at alle barn som går i barnehagen får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek, er fundamentalt. Barnehagen skal derfor legge godt til rette for lek, utvikling og læring. Vi skal bidra til at alle barn opplever humor, glede, spenning og engasjement gjennom lek -alene og sammen med andre. Personalet veileder barna gjennom observasjon, analysering, samspillsmønstre og ulike typer lek.

Leken er en viktig arena for barns utvikling og for sosial og språklig samhandling.

«Personalet skal fremme et inkluderende miljø der alle barn kan delta i lek og erfare glede i lek» (Rammeplan 2017, s 20.)

Her i Grotterødløkka barnehage tar vi lek alvorlig og vi mener at barn lærer mest gjennom lek. Det er i leken de utvikler språket, både verbalspråket og kroppsspråket. Det er i leken de bearbeider ulike inntrykk, opplevelser og erfaringer de har gjort seg. Dette vises ofte gjennom ulike rolleleker. Barn forteller om sine behov gjennom lek og derfor er det viktig at vi voksne er tilstedeværende, deltakende og at vi observerer barnas lek. Ut fra det vi ser og det leken forteller oss samtaler vi med barna

PLAY is the highest
form of research
— Albert Einstein

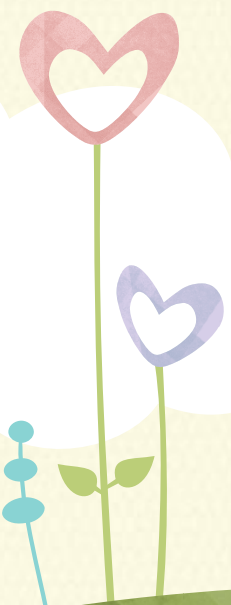

JULI 2022

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
26			1 Sommeraktiviteter	2 Sommeraktiviteter	3 Sommeraktiviteter
27	4 Sommeraktiviteter	5 Sommeraktiviteter	6 Sommeraktiviteter	7 Sommeraktiviteter	8 Sommeraktiviteter
28	11 Sommeraktiviteter	12 Sommeraktiviteter	13 Sommeraktiviteter	14 Sommeraktiviteter	15 Sommeraktiviteter
29	18 SOMMERSTENGT	19 SOMMERSTENGT	20 SOMMERSTENGT	21 SOMMERSTENGT	22 SOMMERSTENGT
30	25 SOMMERSTENGT	26 SOMMERSTENGT	27 SOMMERSTENGT	28 SOMMERSTENGT	29 SOMMERSTENGT

Uke 29 og 30:
Sommerstengt

(Med forbehold om endringer).

TRYGG TRAFIKK

«Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt.» (Rammeplan 2017, s.56)

Fra samfunnets side forventes det at barn fra 5 ½ års alder skal kunne ferdes på skoleveien. Derfor må trafiksikkerhet og trafikkopplæring integreres som en del av barnehagens omsorg og opplæringsarbeid. Å ha omsorg for barn innebærer å styrke barns mulighet til å mestre sine omgivelser og å veilede med tanke på fremtidige situasjoner. Grotterødløkka barnehage er sertifisert **Trafikksikker barnehage**, et konsept utviklet av Trygg Trafikk for å kvalitetssikre at barnehagens trafiksikkerhetsarbeid ivaretar de krav som lover og forskrifter stiller.

Kriteriene for å bli klassifisert som en trafikksikker barnehage er som følger:

TRAFIKKSIKKERHET I BARNEHAGEN:

- Trafikkopplæringa i barnehagen blir integrert som en del av omsorgs- og opplæringsarbeidet og blir nedfelt i årsplanen til barnehagen.
- Barnehagen stiller krav til busselskap og drosjer om belter og trafikksikker atferd ved kjøp av transporttjenester.
- De ansatte i barnehagen kjenner rutinene for handtering av uventede faresituasjoner og hendelser på tur.
- Barnehagen har utarbeidet rutiner for å ivareta sikkerheten på turer til fots og med bil eller kollektivtransport.

TRAFIKKOPPLÆRINGA I BARNEHAGEN:

- Barna lærer trafikkreglene for fotgjengere.
- Barna lærer å bruke sansene sine i trafikken.
- Barna lærer å bruke bilbelte, sykkelhjelme og refleks.

Grotterødløkka barnehage har utarbeidet en egen handlingsplan for arbeidet med trafiksikkerhet. Vi må re-sertifiseres med jevne mellomrom og derfor kreves det at vi jobber kontinuerlig med trafiksikkerhet i barnehagen.

Vi forventer at alle som parkerer på våre parkeringsplasser rygger inn og slår av bilmotoren før du/dere går fra bilen.

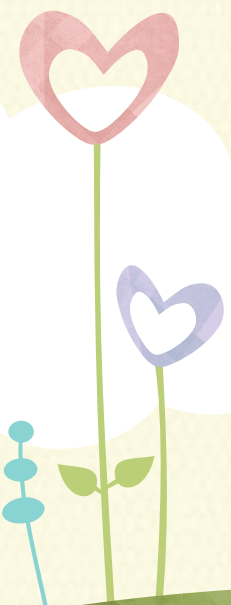

AUGUST 2022

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
31	1 Sommeraktiviteter	2 Sommeraktiviteter	3 Sommeraktiviteter	4 Sommeraktiviteter	5 Sommeraktiviteter
32	8 Sommeraktiviteter	9 Sommeraktiviteter	10 Sommeraktiviteter	11 Sommeraktiviteter	12 Sommeraktiviteter
33	15 Nytt barnehageår! Ny årsplan blir utdelt.	16	17	18	19
34	22	23	24	25	26
35	29	30	31		

12.08:
Takk for et flott barnehageår!

(Med forbehold om endringer).

BARNEHAGENS FAGOMRÅDER

Når det gjelder arbeidet med fagområdene, er det barnas lek som står i fokus her i Grotterødløkka barnehage. Barnehagen skal derfor ta utgangspunkt i barnas interesser, engasjement og bidrag og er med på å legge et viktig grunnlag i det videre arbeidet. På denne måten kan fagområdene oppleves morsomt og meningsfullt for barna i deres hverdag. Vi i Grotterødløkka barnehage skal derfor etablere et lærende fellesskap som verdsetter barnas uttrykk og meninger gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter.

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

«Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. Barnehagen skal bidra til at barn leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling» (Rammeplan, 2017, s. 47-48).

Her i Grotterødløkka er vi bevisst på å bruke språket aktivt i hverdagen, og dette gjelder både i spontane og planlagte aktiviteter. Vi prøver å skape et variert språkmiljø der barna får mulighet til å uttrykke meninger, tanker og følelser. Dermed vil barna oppleve glede ved å kommunisere med andre og gjøre seg forstått. Vi bruker språket aktivt i lek, som redskap til å løse konflikter og skape relasjoner. Hos oss skal det være rom for alle, uansett etnisitet, kultur, religion og livssyn, vi ønsker derfor å fremme mangfold i kommunikasjon, språk og ulike uttrykksformer.

I løpet av hver uke har vi samlingsstunder, lesestunder, språkgrupper og skolegrupper. Barna får dermed mulighet til å undre seg, reflektere, stille spørsmål, leke med språk gjennom lyd, rim/regler, bøker og sang.

KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE

«Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger» (Rammeplan, 2017, s. 49).

Vi i Grotterødløkka barnehage har et stort fokus på kropp, bevegelse, mat og helse. Dette arbeider vi med daglig ved å ha et stort fokus på blant annet måltider og hva vi tilbyr barna. Vi lager all mat fra bunn av, har variert og sunn kost og vi dyrker egne grønnsaker som brukes i matlagingen. Fokuset vårt er at barna også skal være delaktige i dette gjennom blant annet matgrupper. Gjennom fysisk aktivitet og bevegelse skal barna bli kjent med og bruke kroppen sin i ulike miljøer. De får dermed mulighet til å oppleve, leke, lære, sanse og skape med kroppen som utgangspunkt. Vi har som mål å være ute hver dag, hver avdeling har faste turdager og vi legger til rette for ulike aktiviteter som er med på å stimulere motorikk, sanser, mestring og bevegelsesglede.

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

«Opplevelser med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlag for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid. I barnehagen skal barna få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former og organisert på måter som gir barna anledning til utforskning, fordypning og progresjon» (Rammeplan, 2017, s. 50).

I Grotterødløkka er kunst og kreativitet en del av de ukentlige aktivitetene på avdelingene. Barna utforsker og utfolder seg blant annet gjennom ulike formingsaktiviteter. Vi bruker forskjellige materialer både ute og inne, og det er bare fantasien som setter grenser. Formingsaktiviteter er ofte brukt i forbindelse med prosjekter vi har gjennom året. Barna uttrykker seg gjennom ulik musikk og dans, og dette er en stor del av hverdagen vår. Vi får et innblikk i ulike kulturer ved at vi bringer mangfold inn i alle aktiviteter.

NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

«Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring. Barnehagen skal legge til rette for at barna kan forbli nysgjerrige på naturvitenskapelige fenomener, oppleve tilhørighet til naturen og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper» (Rammeplan 2017, s. 52).

Vi har 1-2 turdager i uken, hvor vi bruker skog og natur i nærområdet i Sarpsborg. Her opplever barna det naturen har å by på og de utfolder seg i ulike miljøer. Vi har utedager i barnehagen, hvor vi tar i bruk det vi har av natur til ulike typer lek og læringsopplevelser. Vi drar blant annet på tur til ponniene våre som vi er så heldige å ha tilgjengelig. Vi synes det er spesielt viktig at vi som sentrumsbarnehage har fokus på dette fordi mange barn som bor i sentrum ikke har mulighet til å dra på tur i skog og mark.

Vi tenker miljøvern og bærekraftig utvikling i alt vi foretar oss i barnehagen og er sertifisert «Grønt Flagg»-barnehage gjennom FEE. Dette gjør at vi forplikter oss til å utarbeide og jobbe etter en miljøhandlingsplan. Vi tenker miljø i alt vi foretar oss, ved blant annet søppelsortering, kompostering, redusere plastforbruket, redusere matsvinn, m.m. «Pingla» er et strikket piggsvin som «bor» på avdelingene og som kommer frem for å lære barna om blant annet søppelsortering, hva som skjer med dyra og naturen hvis vi kaster søppel ute, at vi kan bruke naturen til mye og at vi kan finne mange fine materialer i naturen som vi kan lage fine ting av.

ANTALL, ROM OG FORM

«Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende. Arbeid med fagområdet skal stimulere barnas undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning» (Rammeplan, 2017, s. 53).

Her i Grotterødløkka jobber vi med matematikk hver dag, blant annet ved måltider, av – og påkledning, på turer, i formingsaktiviteter, samlinger osv. – rett og slett i lek og hverdagssituasjoner. Områder vi er innom er sammenligning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, tall, telling og måling. Vi bruker bøker, spill, musikk, digitale verktøy, naturmaterialer, leker og utstyr for å inspirere barna til matematisk tenkning. Vi oppdager og undrer oss i fellesskap over matematiske sammenhenger og utvikler en grunnleggende forståelse og matematikkglede.

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

«Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi. Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett» (Rammeplan 2017, s. 54-55).

Vi er en religionsnøytral barnehage, men vi har allikevel fokus på tradisjoner og fortellinger rundt de ulike religionene. Dette fagområdet handler ikke bare om det religiøse perspektivet, men også menneskers holdninger, kultur, undringer og verdier i samfunnet. Hos oss skal det være rom for alle, uansett etnisitet, kultur, religion og livssyn og vi jobber aktivt for å forebygge mobbing. Derfor er vår barnehage religionsnøytral. Det vil si at alle skal bli møtt på en likeverdig måte, med respekt og anerkjennelse. I barnehagen vår vil barna derfor blant annet få oppleve markering av FN-dagen, julebord for barna, lysfest og markering av Samefolkets dag.

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

«Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden. Barnehagen skal bidra til kunnskap om og erfaring med lokale tradisjoner, samfunnsinstitusjoner og yrker slik at barna kan oppleve tilhørighet til nærmiljøet» (Rammeplan, 2017, s. 56).

I Grotterødløkka drar vi på turer i nærmiljøet og utforsker forskjellige steder og institusjoner. Barna får da erfaringer med hvordan vi ferdes trygt, samt blir kjent i nærmiljøet. Vi markerer Samefolkets dag i barnehagen med samisk mat og ulike aktiviteter. I forkant har vi blitt kjent med samenes kultur gjennom blant annet samtaler, bilder, musikk og film. FN-dagen markerer vi med høst-kafé hvor vi blant annet selger mat og drikke hvor overskuddet går til «Leger uten grenser». Vi bruker også en del tid før denne dagen på og bli kjent med FNs barnekonvensjon og barns rettigheter.

BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER OG METODER

«Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir mulighet for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen» (Rammeplan 2017, s. 43).

Gjennom prosjektarbeid og det daglige arbeidet skal personalet ta utgangspunkt i barnas erfaringer, interesser, synspunkter og initiativ. Vi bruker nærområdet aktivt i mange av våre aktiviteter og er ofte på tur. Vi deler ofte barna i mindre grupper, slik at gruppene tilpasses de ulike behovene og leken er en av de mest sentrale metodene vi benytter oss av.

PROGRESJON

«Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.» (Rammeplan 2017 s. 44)

I Grotterødløkka tar vi utgangspunkt i barnas interesser og initiativ når vi velger temaer til prosjektene våre. Vi deler ofte barna inn i mindre grupper slik at alle får varierte leke- aktivitets- og læringsmuligheter. Vi legger til rette for at barna skal kunne fordype seg i temaene over tid samtidig som vi introduserer nye perspektiver og tilrettelegger for nye opplevelser og erfaringer. Vi vurderer og dokumenterer barnas utvikling og ut fra dette ser vi progresjon i deres utvikling. Barnehagen kartlegger og sikrer progresjon gjennom blant annet foreldresamtaler, ulike kartlegginger og språkhefte. De områdene vi legger vekt på er: Språk, matematikk og realfag, motorikk, sosial kompetanse og selvstendighet.

BARNEHAGENS DIGITALE PRAKSIS

«Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn» (Rammeplan 2017 s. 44).

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barns lek, kreativitet og læring. Vi deltar i et Ipad-prosjekt i regi av Sarpsborg kommune og «RIKT». Dette startet høsten 2019 og vil vare utover høst og vår 2020/2021. Gjennom prosjektet har vi blitt bevisst på forskjellen mellom konsum- og produksjons-apper, vi har fått kurs i ulike produksjons-apper som blant annet Book Creator, Drawing Pad og Kidspiration. Med disse appene kan barna lage presentasjoner med bilder og lyder, de kan lage tegneserier, tegne, male, og lage tankekart hvor de kan legge inn bilder, tekst, tall og mye mer. Dette er apper som barna vil kjenne igjen når de begynner på skolen. I tillegg har vi kamera, PC, bildeskjermer m.m.

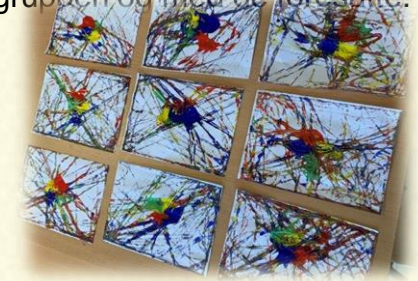

DOKUMENTASJON OG VURDERING

"Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen." (Rammeplan 2017, s.38)

"Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen." (Rammeplan 2017, s.39)

Vi kvalitetssikrer arbeidet i barnehagen gjennom daglig systematisk vurdering og dokumentering. God kvalitet i barnehagetilbudet er viktig for å kunne tilrettelegge for barnas trygghet, trivsel, alder, modenhet og generelle utvikling. Vurderingsarbeidet legger grunnlaget for refleksjon og drøftinger i personalgruppen, barnegruppen og med de foresatte. Som foresatte har dere rett til å se dokumentasjon om deres barn.

HVORDAN KAN FORESATTE SE AT VI VURDERER OG DOKUMENTERER I BARNEHAGEN?

Vi i Grotterødløkka barnehage gjøre dette bl.a. gjennom:

- **Årsplan:** dette er planen som barnehagen skal jobbe etter gjennom året. Her står det hvordan og hvorfor vi gjør det vi gjør. Årsplan blir vurdert hvert år og fornyet hvert andre år. Årsplanen er et arbeidsverktøy for barnehagepersonalet og dokumenterer blant annet barnehagens verdier, satsnings- og fokusområder.
- **Månedspost:** dette er en plan som blir sendt ut til alle foresatte i forkant av hver måned som viser hva de ulike avdelingene har som tema og mål for den kommende måneden, samtidig som den viser en grovplan for hver enkelt dag. Her står det også viktig informasjon som for eksempel når barnehagen holder stengt og om ulike arrangementer.
- **Månedspost:** dette er en oversikt som blir sendt ut til alle foresatte i etterkant av en måned som inneholder vurdering av tema og målene som ble satt i månedsplanen.
- **Bilder:** gjennom bilder i blant annet månedsposten og på veggen i barnehagen, får foresatte ett innblikk i hva barna har gjort i hverdagen. Vi har også bildeskjermer i garderobene våre hvor foresatte og barn sammen kan se på bildene av hva vi har gjort.

DOKUMENTASJON OG VURDERING FORTS.

- Observasjoner: for at barna skal øke sin sosiale kompetanse bruker vi tid på å observere barn i lek og samspill. Dette gjør vi også i ulike aktiviteter og i hverdagssituasjoner for å kunne fange opp eventuelle utfordringer barna måtte ha. Dette for å fortsette mulig hjelpe de videre, da noen barn trenger færre/mindre utfordringer mens andre barn kan trenge flere/større utfordringer.
- TRAS er et observasjonsskjema der vi kartlegger barnas språkutvikling. Vi arbeider ut i fra disse for å hjelpe barna videre i sin språkutvikling.
- ALLE MED er et observasjonsskjema der vi kartlegger barnas sosiale kompetanse og samspill med andre barn og voksne. Dette hjelper oss i arbeidet med det sosiale samspillet i barnegruppa, samt eventuelt se hvilke tiltak vi bør iverksette.
- MIGRAS sitt eget utarbeidede språkkartleggingsverktøy: det er ett arbeidsverktøy for å sikre at alle barnehagene i MIRGAS jobber systematisk med språk. Her blir det kartlagt hvor barna er i språkutviklingen og bruker dette til å lære språk gjennom ulike leker og aktiviteter.
- Brukerundersøkelse: hvert år sendes denne ut til alle foresatte i barnehagen. Her får vi tilbakemeldinger på hva vi gjør bra og hva vi kan bli bedre på og hva vi er gode på. Vårt ønske er hele tiden å bli bedre, og med konstruktive tilbakemeldinger fra dere foresatte er vi på god vei.

Vi vurderer ulike prosjektarbeid/tema gjennom året som har vært. Hva vi lærte av prosjektet, hva som var bra og hva vi kunne gjort annerledes.

SOSIALE MEDIER

Sosiale medier er en stor del av vår hverdag der mange ønsker å dele både bilder og informasjon ut til andre. Vi ber dere derfor at det vises hensyn med å legge ut bilder på sosiale medier både av deres egne barn, andres barn og/eller andre voksne. Bilder som blir tatt i forbindelse med sammenkomster/arrangementer i barnehagen skal vurderes/godkjennes før de eventuelt deles på sosiale medier. Dette er av hensyn til at ikke alle ønsker å dele bilder, informasjon eller bli identifisert på sosiale medier. Vi vil ha dette som et eget emne på foreldremøte på høsten, slik at dere foresatte kan komme med deres synspunkter rundt dette til hverandre.

BARNEHAGENS SAMARBEIDSPARTNERE

Sarpsborg kommune har et tverrfaglig samhandlingsteam som skal sikre at barna får det tilbudet de har rett på. Teamet består av representanter fra blant annet:

- Barnehage
- Foresatte
- Enhet spesialpedagogikk førskole
- Barnevernstjenesten
- Forebyggende tjenester
- Nav
- Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)
- Andre berørte instanser

Vi følger regler for taushetsplikt, opplysningsplikt og opplysningsrett. Samarbeid med ulike instanser er essensielt for at vi skal kunne gi et best mulig barnehagetilbud.

Barnehageloven §46 Opplysningsplikt til barnevernet sier at alle ansatte har meldeplikt til barnevernet hvis de tror at et barn er utsatt for omsorgssvikt, vold/ overgrep eller ved annen alvorlig bekymring.

Andre samarbeidspartnere kan være:

- Stat
- Kommune
- Andre barnehager
- Skoler
- Bibliotek
- Familiesenter
- Utdanningsinstusjoner
- Habiliteringstjenesten
- Fysioterapeut
- Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk
- Bedriftshelsetjeneste
- PBL – private barnehagers landsforbund
- Lokalsamfunnet
- Andre leverandører
- Renholdsbyråer

